

گستره تجسمی سفال

نگرشی بر آثار هنرمندان سفالگر در ششمین نمایشگاه دو سالانه سفال در موزه هنرهای معاصر تهران

منوچهر موغاری

دیواری سفال با پوشش کاشی هستند. در بخشی دیگر از آثار این دو هنرمند سفال ساز حضور نقوش و سمبل‌های گوناگون از هنرنگارگری ایران به شیوه ساخت سفال و کاشی، از نمودارهای برجسته حرکت آنان در بهره‌برداری از تکنیک ساختاری نوین در پرداخت رنگ و نقش سفال می‌باشد. ظرافت و ذوق در انتخاب موضوع لطیف نگارگری و جایگزینی آن در گستره تجسمی سفالین با حضور درون مایه‌های هنر اسلامی اسلامی در پهنه درخشان هنر نگارگری و تطبیق این دو جنبه والای هنر تجسمی از بارزترین خلاقیت‌های هنری ایران است، که توسط این دو

در گالری یک:

گردش انحنای اکسپرسیو ترکیب‌بندی مستقل سمبل‌های پرندگان که از یک حرکت موجی در بردارهای جستجوگرانه و در مجموعه‌ای برافراشته شده از گردن‌های کشیده قوهای ساکت در یک دیدگاه ایده‌آلیستی و با سوژه‌ای فانتزی حاکی از حضور شیوه‌های نوین سفال‌پردازی این دوره از هنر کشور است که با تکرار این تمرکز در گسترش سمبلیک نشانه‌های سمبلیک فرهنگ ایران باستان در پوششی از نقوش کاشی‌کاری اسلامی با وجوهی پرداخت شده به کمک رنگ لعاب‌های سنگین لاجورد و سبز یشمی و هم‌چنین مایه رنگ لعاب‌های سنگی و برنز، نمودار شایسته‌ای از بروز استعداد‌های هنری سفال‌سازان ایران است. برخورد هنرمند با گویش طلاگونه کاشی‌کاری بر روی سمبل موضوع، که نقطه عطف را در برمی‌گیرد از نماد فرهنگ هنری باستانی ایران بر روی مدار هنری کاشی‌سازی، ذهنیت بیننده را به سوی ماورای زمان یعنی بطن حقیقت وجود هستی می‌برد، که همانا حضور روح هنر در پیکره وجودی بارور شده آن در طول گذشت اعصار و قرون به شیوه‌های گوناگون می‌باشد مهدی و شیر قانیگی خلاق این گستره‌های

هنرمند با تجربه ارایه گردیده است. در آثار مهدی و منیر قان‌بیگی حضور حاکم مبنای هنر تجسمی و استلیزاسیون منطقی فرم و نقش در تلفیق با یکدیگر بر روی خُم‌های سفالین با دریافت نقوش پرنندگان یا علامات اشاره‌ای در ذهنیت بیننده ادراک می‌گردد، که برخوردی عارفانه و مطیعانه در مقابل فرهنگ و تمدن تاریخ باستان ایران است و از پشتوانه دانش و پژوهش مستمر برای تجربه‌اندوزی و کسب کارآیی برخوردار گردیده است و در حال حاضر به صورت یک سمبل نموداری می‌تواند به ظهور برسد در عین حال که برخورد هنرمند با هر یک از عناصر موضوع به خصوص در بخش کتیبه‌های دیواری با سمبل نقوش اساطیری که با ساختار سفالین نمود پیدا کرده است بیانگر نیاز و وابستگی فطری هنرمند نسبت به دوران هنری فعال در تاریخ باستانی کشور است. خلاقیت‌های سفالین خم‌ها و کوزه‌هایی که با حجم‌هایی نزدیک به هم از لحاظ اندازه و قالب و پوششی موزون و تحسین‌انگیز از مایه رنگ لعاب‌های درخشان و نقوش برجسته خط و نقش‌های اسلیمی و نموداری از علامات و نقشینه‌های اسطوره‌ای که در لابلای کتیبه‌ها و الواح باستانی برای ارسال و معرفی چگونگی زندگی و فرهنگ و تمدن جوامع باستانی ایران به پرده‌های تاریخ منعکس گردیده است، نیز بر روی سطوح مدور و عاطفی حجم‌های خم‌های سفالین مهدی و منیر قان‌بیگی نقش بخشیده است، که نشانگر تسلط و مهارت در پناه اندیشه و دانش و تجربه ثمربخش عمیق این دو هنرمند است از پیچیدگی‌های ساختاری این آثار، بروز حکاکای نقوش خط و سایه بر روی محورها و شیارهای آبستراکت پس زمینه زنگ لعاب حجم‌های سفالین است، که با استفاده از رنگ‌های دکوراتیو پیوندی منطقی و علمی و هنری را ایجاد نموده است. در گستره دیواری سفالین با پوشش رنگ لعاب‌های کاشی که به عنوان نمونه اصلی در مقطع ماکت برای

تالار حافظ شیراز توسط این دو هنرمند ارایه گردیده است، می‌توان از یک سو توان خلاقه آنان را در ارایه کمپوزیسیون ظریف و دقیق سمبل‌های نگارگری سنتی در ساختار سفال ملاحظه نمود و از سوی دیگر مراحل شکل‌گیری و اجرای تعمق و اندیشه در بیان سمبل‌های متعادل در گستره کار با حمایت نقوش و عناصر جانبی هم‌گون و پدیدار نمودن پاساژها مابین آنها که در هر یک راز و رمزی نهفته است، که به صورت علامات بر روی کتیبه نقشینه‌ای دیواری هر یک بارور بخشی از پیام‌های حافظ است، که با رنگ مایه‌های موزون و منطبق بر هنر نگارگری سنتی ایران پیوندی احساسی و منطقی یافته است.

تحلیل تجسمی آثار مهدی و منیر قان‌بیگی

حضور سمبلیک (نشانه‌های مادی و معنوی تجسم یافته) نقوش حجاری‌های باستانی زیر بنای ترکیب‌بندی کاشی‌کاری کتیبه‌ای تشکیل شده از کثیرالاضلاع‌های منظم سفالین، که به شیوایی کم‌نظیری با لعاب رنگ‌های سنتی و زرین‌گونه برگرفته شده از هنر نگارگری و هنر اسلیمی به ظهوری ملموس از بیان‌های معنوی نایل آمده است، که نشانگر شخصیت استوار و مستقل هنرمندان خلاق منیر و مهدی قان‌بیگی در نگاهداشت و تثبیت زیر بنای پایدار و تزلزل‌ناپذیر هنر اصیل و ناب و حقیقی ایران به عنوان پشتوانه هنر سفال‌سازی و کاشی‌سازی و رنگ مایه‌های لعابی می‌باشد، که در اوج غنای احساسی و عاطفی با بهره‌گیری از کاربرد تکنیک پیشرفته سفال‌سازی در ورای سطوح شکننده و ظریف سفال بیننده را به لمس ذهنی اندیشه هنرمند نایل می‌سازد. در اشاره سمبلیک دیگری ازین دو هنرمند خلاق می‌توان آثار نخستین هنر و تمدن بشری را در سرزمین ایران با خطوط و نقش‌های به جا مانده در عمق غارهای بشر نخستین، که با مهارت و ذوق و ظرافت و به پشتوانه بینش و دانش

هنری و تجربه مهدی و منیر فان بیگی تحول و تکامل هنر را در پهنه کتیبه‌ای شکل به دیدار بیننده ارایه نموده است، مورد بررسی و تعمق قرار داد. صفحه نقش برجسته زرین حجاری‌های تخت جمشید در حرکت نمایندگان ملت‌های تحت حمایت پادشاهی هخامنشی در بارگاه بارعام، از والاترین گویش‌های سفال‌پردازی این دو هنرمند می‌باشد، که با حفظ همه بیان‌های مستحکم رنگ و نقش و قالب سفالین در هارمونی منطقی خاکستری قهوه‌ای و سبز خاکستری خاکی، توازنی و معنوی بین هر سه پرده سمبلیک هنر بشر غارنشین و حجاری‌های تخت جمشید در تاریخ باستان ایران و هنر کاشی‌سازی و هنر نقاشی سنتی یا نگارگری اسلیمی را ایجاد نموده است. با این حرکت تحلیل‌جویانه و ارزشمند در تثبیت هنر اصیل کشور و شناسایی و معرفی دوره‌های تحولی و تکامل آن و حضور یافتن در تکنیک نوین سفالگری و کاشی‌سازی در نهایت ظرافت و دقت و با بهره‌گیری از اصول زیبایی‌شناسی، نمودارهای هنری را که برانگیزاننده حس عاطفی و وجدانی و میهنی و خداجوی بشری است به مرحله ظهور رسانیده‌اند. زیرا که بیننده این آثار را از وجه‌های استلیزه نقوش اسلیمی و هندسی چهارپره‌های کاشی و لعاب رنگ‌های تزیینی و ردیف‌بندی‌های منظم و تکرار سمبل‌های یک نوع، به عمق و بطن و مایه آفرینش و تحول و تکامل آن سوق می‌دهد و یکباره ذهنیت وی را سرشار از غنای روح و شگفت زده از حرکت سنجیده خطوط و بیان سمبلیک گاوشاخدار و شیردرنده می‌نماید که چگونه رُخداد این بیان تجسمی اساطیری را که به صورت نقش برجسته در حجاری‌های باستانی ایران وجود دارد، به صورت گویش استعاره‌ای بر سطح گستره کاشی‌های منظم در بیان محتوای یکی از بارزترین و موفق‌ترین حرکت‌های ارتباطی بین هنر اصیل و ناب باستان و دوره‌های تاریخی پس از آن با ظرافت و سلیقه و بینشی ماهرانه به

ظهور رسیده است. پیچیدگی و ساختار آفرینش این اثر از مراحل ابتدای ورز دادن گل سفال تا دریافت نقش برجسته سمبل‌های مورد نظر و استحکام تزلزل‌ناپذیر حجاری سنگ، که با پس رفتن پرده کاشی‌ها و حتی ایجاد شکستگی و از هم پاشیدن این سطوح تُرد و سبک و ظریف در مقابل گذشت زمان در مقایسه با استحکام و پایداری نقش برجسته حجاری شده گاو شاخدار و شیر، از امتیازهای غیر قابل انکار این اثر ارزشمند می‌باشد.

حضور انباشتی از قالب‌های یک نقش با استفاده از ماده سفال از ادوار تاریخ به صورت ارایه علامات و نشانه‌های رابطه‌ای و به منظور تبادل فرهنگی به عنوان یک نیاز از ورای اندیشه هنری بشر به مرحله ظهور رسیده است، که اکنون بر پهنای پانل‌های دیواری و کف گالری موزه هنرهای معاصر به گویشی صرفاً نمایشی تبدیل شده است، که ناگزیر عینیت نیاز را در پس ظاهر انتزاعی پنهان نگه می‌دارد. تجسمی از نقوش اندیشه درونی انسانی با سمبل‌های استعاره‌ای حجمی و نقش برجسته سفالین ارایه گردیده است، که بیان حسی و غنای روحی بشری را ملموس می‌نماید. حجم یک علامت سؤال بر روی گستره‌ای کتیبه‌ای شکل، تأکیدی بر این ادراک ذهنی است. نمودارهای حجم در قالب‌های سمبلیک باستانی، که الگوی مثال‌های حجیم‌تر و نمایان‌تری شده است، در این نمایشگاه نمایشی ملموس از روح هنری خالق‌های آثار در ارایه دست‌سازهای پدیدارهای هنری تاریخ است، که در آن نیاز واقعی و حقیقی بشری نهفته است. سمبل‌های یافته شده در کاوش‌های باستانی غالباً در اندازه‌های منطبق بر نیازهای بشر آن دوران می‌باشد، که در این نقش‌یابی دوباره در چندین برابر اندازه اصلی به ظهور رسیده است، که می‌تواند گویشی آموزشی را به عهده داشته باشد و از لحاظ کاربردی در ادراک نمی‌گنجد. آثار مهدی چیدی در تطابق جنسیت کتیبه سفال و چوب و

برقراری رابطه ذهنی بیننده با سمبل باطنی گویش سفال در مرتبه موفقی قرار گرفته است. از آثار جالب سفال، سمبل زن و کوزه بر روی سرش و حجم استلیزه بز و کوزه سه دهانه اثر منصوره حسینی است. رنگ‌های فانتزی این آثار تا حدودی از نفوذ شخصیت و هویت هنری موضوع در ذهنیت بیننده می‌کاهد. سطوح دکوراتیو - اکسپوزیونیستی سفالین که گویشی از ظروف و حیوانات و سنگواره‌ها و برگ درختان می‌باشد، با پوششی از لعاب درخشان، گویای کاوش‌های خلاق اثر، فخری گلستان در ساختارهای پیچیده سمبل‌های مادی در جنسیت سفال می‌باشد. که لزوماً کوششی پرتوان و شکلیابی پر بها را بر پشتوانه خویش به بیننده القاء می‌نماید، که خم و پیچ‌های سطوح موضوع را فقط یک اندیشه خلاق و دست‌های ورزیده یک هنرمند می‌تواند به ماده انعطاف‌پذیر سفال بقبولاند. رنگ مایه‌های لعابی موضوع‌ها، یگانگی محسوسی را نسبت به چرخش و پیچش‌های سمبلیک موضوع‌های سفالین فخری گلستان دارا می‌باشد در عین حالی که گزارشی فانتزی از سفال پردازی نیز محسوب می‌شود. هم‌چنین ساختارهای محمدعلی فضلی نژاد از بیان سفالین‌های فرهنگی در حجم‌های کوزه و جانوران سمبلیک در نمودارهای چند برابر بزرگ شده آن با استفاده از رنگ مایه‌های دکوراتیو لعابی، گویشی موفق از دیدگاه کمپوزیسیون بین عناصر موضوع و استحکام محورهای حامل آنان و شخصیت بخشیدن به مجموعه اثر را ارایه می‌نماید. مجموعه آثار در گالری بعدی از بیارسون‌زاده، دسترنج‌های پرباری است از کمپوزیسیون‌های نقوش و حجم‌های برگرفته شده از سمبل‌های هنر سنتی ایران که در بعضی موارد بزرگ‌سازی شده است رنگ‌های لعابی پخته شده در حرارت‌های بالای کوره‌های برقی، تجسمی شیوا را از رنگ مایه‌های ترکیبی تزئینی با حفظ زیبایی عمیق سنتی دربرگرفته است، که تطبیقی موزون (هارمونیک) و مناسب با گویش صمیمی و

کمپوزیسیون منطقی عناصر تشکیل دهنده موضوع القاء می‌نماید. انحناهای گرده پشت کوزه بلند سفالین، با حلقه‌های ایجاد شده برای استفاده کاربرد آن، با میزان قطر و حجم سفال در رابطه‌ای پذیرا قرار گرفته است. پیچیدگی این نوع ساخت سفال، در به کارگیری نقوش و حجم‌های دقیق و ظریف بر روی گستره‌های جنبی اثر و استوار نگهداشتن کمپوزیسیون مجموعی موضوع بدون متزلزل ساختن مبانی حاکم اصول استتیک (زیبایی‌شناسی) بر گستره حجمی کار می‌باشد. در آثار به نمایش گذاشته شده در گالری‌های یک و دو حتی می‌توان ترتیب محسوسی را بین آثار هنرمندان خلاق در ایجاد کمپوزیسیون‌ها و رنگ مایه‌های لعاب‌های پوششی سفال دریافت نمود، که مجموعه به نمایش گذاشته شده را به تابلویی یک دست از قالب‌ها و نقوش فرم‌های سمبلیک تبدیل نموده است. ارایه آثار در این مجموعه در نهایت دقت و با استفاده از عملکرد کیفی درون مایه‌های هنرهای تجسمی در موزه هنرهای معاصر صورت پذیرفته است، به گونه‌ای که به ندرت تأثیر معکوس بر توان و بازتاب‌های هنری آثار بر بینندگان می‌گذارد.

آثار مهدی انوشهر در نهایت استادی و قدرت اندیشه وی در برخورد با چگونگی گویش سفال در بهره‌برداری منطقی از سمبل‌های هنری و فرهنگی - سنتی و بروز رابطه مؤثر و همگون و هارمونیک با هنر نوین به مرحله ظهور گویش کتیبه‌ای و لوح‌های منفصل از یکدیگر در پیوندی زیربنایی و آهنگین نایل آمده است. کمپوزیسیون الواح سفالین انوشهر با استفاده از خط و نقش سنتی - اسلیمی و حضور زاویه‌بندهای متعادل هر یک از قطعات در کنار هم قرار گرفته، نمایشی شیوا از هم‌سویی و توازن عناصر گویای نقش و خط با پوشش‌های لعابی همگون در سطح اثر، دیدار بیننده را از ورای آن به سمت نقاط عطف موضوع و ادراک کلی کار هدایت می‌نماید. نقوش سنتی به کار

گرفته شده توسط این سفال ساز هنرمند، از لابلای دست مایه‌های هنرمندان تاریخ هنر تجسمی ایران به ساختارهای سفالین تبدیل شده که جایگزینی آن در نقوشی شانزده ضلعی و در حاشیه‌سازی‌های چوبی اطراف آن تلفیقی هماهنگ و هنری را به مرحله ظهور رسانیده است. خطوط حاضر در نقوش سنتی مورد استفاده انوشهر با مایه رنگ سبز برنجی و قهوه‌ای و پاساژ مابین آنها، احساسی محسوس از حکاکی‌های روی فلز برنج را به بیننده، القاء می‌نماید. که در عین حال با استفاده از آن‌ها می‌توان به معانی مستتر در نقش پی‌برد. کاشی‌های هشت گوش زرین فام آثار انوشهر از وجوه بارز آثار کتیبه‌ای سفالین در دوره معاصر ایران می‌باشد، که با وجود دکوراتیو بودن رنگ و نقش و کمپوزیسیون پیوندی عمیق با هنر سنتی ایران را با بیننده برقرار می‌نماید. مهارت و تجربه در ساختار سفالین یک اثر سنتی در گویشی نوین بدون آن که خط و نقش‌های سمبلیک نادیده گرفته شود، نمایشگر تلاش خالصانه هنرمند نسبت به حفظ اصالت هنر است. دست کار این‌گونه سفال‌ها و به عمل آوردن و پختن آن و لعاب بخشیدن به آن، مراحل بسیار حساس و طاقت‌فرسایی را در بردارد، که در ظهور نتیجه کار قابل درک و تصور نمی‌باشد. در گالری ۳ نقوش اسلیمی سنتی کاشی و ساختارهای سفالین اثر حسین رفاهی دهر با زیبایی خط و رنگ‌های زرین، گویشی تزیینی و در عین حال سنتی به سفال بخشیده است، که مجموعه اثر نمایشی از نقاشی بر روی سفال، گویای ذوق سرشار هنرمند در انتقال نقوش گل و مرغ‌های هنر دوره قاجار به ساختارهای سفالین است.

مجموعه آثار به نمایش گذاشته شده در این گالری، فراهم آمدن دسترنج‌های هنرمندان سفال‌ساز در راه احیای هنر سنتی سفال‌گری ایران است، که در تنوع و گوناگونی و با استفاده از آثار نقش و حجم سمبلیک باستانی چه از سفال و چه از فلز، به قالب‌های نمایشی

سفالین تبدیل و ارایه گردیده است، و لذا این دست‌رنج‌های هنرمندان سفال از استحکام کمپوزیسیون و شخصیت انتقال حس معانی بسیار نافذ و قدرتمندی برخوردار است. کتیبه‌های کاشی و سفال سلیم سنجری دست‌مایه‌های ارزشمندی از سفال در گالری ۳ می‌باشد، که با استفاده از نقش و رنگ‌مایه‌های لعابی و به کارگیری نقوش اسلیمی و سنتی و کمپوزیسیون ظریف و دقیق، گویش حجمی مستحکمی در سفال‌پردازی ایجاد نموده است. تابلوی کتیبه‌ای سلیم سنجری با استفاده از کاشی‌های پوششی هشت گوش نقاشی شده با عناصر سنتی و لعاب‌گیری متعادل با محتوی موضوع، به اثری پایدار و قابل اندیشه تبدیل شده است، که تجسمی از بافت نگارگری دوره تیمور را در رابطه‌ای منطقی و اصولی و با رنگ‌مایه‌های شیوای سنتی در ذهنیت بیننده القاء می‌نماید.

در گالری ۳، هنرمندان سفالگر در بهره‌گیری موضوع‌های خویش، گرایش محسوسی به سوی هنر باستان و سبیل‌های اصیل در آثار خود بروز داده‌اند. ترکیب ماهی و نقوش برجسته روی سطح آن و تکیه‌گاه‌های وزین، از آفرینش‌های عباس اکبری است - ساخت بدیع کمپوزیسیون درونی حجم و انحناهای بیضوی به صورت بیان آبستراکت - اکسپرسیون، از جمله آثار دیگر این هنرمند سفال‌ساز است، که در زوایای گوناگون فضای محاط بر موضوع خویش، جایگاه عناصر در تعادل منطبق بر بازگویی متن محتوایی خود قرار گرفته است. ماشاءالله عمید نیز در همین جهت به خلاقیت در نقش حجم سفالین که سمبلی از پرداخت قالب‌های دوره پس از اسلام تاریخ هنر سفال در ایران می‌باشد نایل گردیده است. حضور حجم‌های کروی در پیکره موضوع و نیز چهارپایه برجی شکلی در چهار سوی ظرف سفالین، بیانی قاطع از تداخل هنر سفالگری و نقاشی در بروز این حجم سفالین با گویش استعاره‌ای از گاو می‌باشد. که در یکی

از جنبه‌های دفرماسیون و استلیزاسیون فرم به خوبی تطابق یافته است و گذشته از شخصیت مستقل خویش، حاکمیت عناصر هنری باستانی را در هنر سفالگری ایران تأیید می‌نماید. تغییرات فرمیک در قالب‌های به کار گرفته شده سفالین در این بخش نمایشگاه از سوی هنرمند در زمینه دریافت سمبلیک پیکره حیوانات به عنوان تجسمی از کیفیت وجودی آنها در مرتبه‌های منطقی و قابل توجهی قرار گرفته است. چرخش انحنا پیکره قالب‌های دفرمه شده سمبل حیوانات در جوهی سه بعدی به بیانی اکسپرسیونیستی و تشریح حالت درونی عنصر دریافت شده نایل آمده است. در عین حال با ماده سفال به نقوش فانتزی ابداعی نیز می‌توان رسید، که در نمایشگاه از آثار رؤیا رضازاده حجازی می‌توان نام برد، که در پهنه گستره کار خویش رشته‌های بی‌شکل و طولانی را بر کف سطوح چهار

گوش تابانیده است. حجم خم خوش نقش و موقر و محکم سفالین اثر خسرو به آیین از جمله آثار پربهای این مجموعه است، که نقوش تکراری نیم لوزی اطراف پیکره حجم با آثار هنر باستانی تطبیق یافته است. سمبل‌های فانتزی، که صرفاً جنبه دکوراتیو و نقوش نشانه‌ای را به عهده دارد، از آثار هنرمندانی چون نیلوفر پارسیوند به حجم‌های مستقل و خویشاوند با هنر نقاشی با استفاده رنگ‌های لعابی آرام و ثنالیته‌های تزیینی به گویشی دل‌پسند دست یافته است. گویش‌های سفالین لیدا قدسی به مناسبت بهره‌گیری از سمبل‌های برگ و پرنندگان و هم چنین سطوح آبستراکت اکسپرسیو، که با خط محورهای منحنی و عمودی و آریب بین فصل مشترک‌ها و اختلاف قطر سطوح به کار گرفته شد به تجسمی سطحی از سفال پرداخته، به نوعی قابل توجه و شیوا کاربرد سفال در

این شیوه بیان حجم سفال، عمق و محتوی کاربرد فکری و معنوی بخشیده است. رنگ مایه‌ها نیز متوازن و انتخاب آبستراکت قالب‌ها در ذهنیت بیننده به صورت مقطعی موجب فعال گردیدن اندیشه ادراکی می‌گردد هر چند که ثمربخش نیست. تفاوت موضوع در چگونگی نوع برخورد خالق اثر با سفال، نشانگر تلاش و تجربه کافی وی می‌باشد. حمایت قالب‌های نمادین بهره گرفته شده از اشکال سمبلیک اسطوره‌ای با رنگ مایه‌های لعابی هماهنگ و موزون با نوع گویش موضوع نیز از تجسم یافتن جهت‌دار حجم‌های سفالین نغمه معنوی‌راد می‌باشد. اثر دکوراتیو و دفرماسیون منطقی عنصر خروس و ظرف سفال که از اصل فلزی آن مایه گرفته است. گویشی سنتی را در بردارد، که ظرف کاربردی سفالین دارای انحناهای طولانی دسته می‌باشد، و به همین جهت پیوند مناسبی با فرهنگ سنتی سفال‌سازی یافته است. آثار ظروف سفالین با پوشش‌های لعابی دکوراتیو و قالب‌های منطقی و موقر، که دارای نقاط نقل مناسب با کمپوزیسیون و فضای اشغالی حجم ظروف می‌باشد، در وجه‌های متنوع با استفاده از منحنی‌های به جا و آرامش بخش سطوح دربرگیرنده فضای داخلی که از یک منطق هندسی موزون و متعادل برخوردار شده است. با وجودی که پیوند ظاهری با فرهنگ سنتی سفال ایران را ارایه نمی‌نماید، دارای زیربنای مستحکم می‌باشد از آثار منصور پورسنگری - ظروف سفالین در حجم‌های طبق و پشقاب تزئینی، که به شیوه نقش اسلیمی‌های سنتی و با رنگ لعاب‌های کاشی و تزئینی ولی بدیع به ظهور رسیده است. که نمایشگر گرایش منطقی و مستحکم سفال‌سازی به سوی بیان کاشی که از آثار برجسته هنر اسلامی ایران است می‌باشد و تطبیق و پیوند روح و جسم این دو هنر را به بیننده ارایه می‌نماید. آثار محمد دائم‌کار در یک میدان وسیع از حرکت فعال وی در پرداختن به تجربیات ماورای اکسپرسیونیستی، تحت

تأثیر جنبه‌های آبستراکسیون فرم‌های سمبلیک قرار گرفته است. قرار گرفتن تاش‌های پهن رها شده با رنگ‌های رقیق وی از گویش‌های ساده و در عین حال تزئینی برخوردار است. در حجم سفالین حلزونی شکل این هنرمند سفال‌ساز یک ابداع فانتزی و دارای جنبه‌های دکوراتیو به چشم می‌خورد. هم‌چنین تلاش‌های ثمربخش سپیده ایزدی در ساختار نقاشی و کاشی‌سازی با استفاده از متن سمبل‌های سنتی به بیانی صرفاً تزئینی نایل آمده است. تولید حجم‌های سفالین در جنبه‌های تزئینی با استفاده از قالب‌های تکراری با در نظر گرفتن اندیشه پربار هنر در فرهنگ و تمدن ایران نیازمند حضور در بیان‌های منطقی سنتی و به کارگیری اصیل شیوه کار و بهره‌گیری از وجوه بافت‌های حقیقی رنگ مایه‌های سنتی اقوام و عشایر ایرانی می‌باشد و در آن صورت می‌تواند نقطه ثقل گمگشته خود را در این بازار مکاره و انبوه قرن حاضر و در زیر بار و فشار فرهنگ‌های روبنایی بیاید. آئینا فوناز بدون استفاده از لعاب تزئینی دست مایه شکیل و اکسپرسیو حجم مخروطی در زیر پیکره‌های سمبلیک ماهی‌ها در درجات کمپوزیسیون کروی و بر روی فرورفتگی‌ها و برجستگی‌های حجم سفالین ایجاد نموده است. که نمایشگر اندیشه فعال هنرمند در جایگزین نمودن عناصر سمبلیک حیات برگستره‌ای محدود و ساده شده از نماد استعاره‌ای زمین و خاک حیات‌بخش می‌باشد. حرکت پیکر ماهی‌ها با چرخش‌های جنبشی و ملموس دیدگان بیننده را به سوی جهت حرکتی خود بر روی حجم گستره می‌کشاند، که در پی آمدن قالب‌سازی مستحیل شده ماهی‌ها را بر روی سطح سفال که حجمی نیم لوزی را به خود گرفته است به بیننده و ذهنیت او متبادر می‌نماید. نقش برجسته روز به نمازی در قطع مربع‌های گونه‌ها دریافت نقش‌های تزئینی سنتی اطراف ساختارهای کاشی‌کاری‌های اسلیمی و با تداخل خط‌نگارهای گوناگون و پوشش

رنگ مایه‌های موقر سبز یشمی، ابداع چشمگیر و قابل توجه این سفال‌ساز در پیوستن به هنر سنتی سفال ایران را از جهت گویش‌های علامت‌دار در تلفیق موزون سفال و کاشی با استفاده از عناصر اصیل برای پیوند بخشیدن به ذهنیت جستجوگر بیننده دوره معاصر به نتایج ثمربخشی‌ناپیل گردیده است. گویش‌های حجمی حمید ابراهیم‌زاده در بر وز دکوراتیو سفال و رنگ مایه‌های کویست اکسپرسیونیستی هماهنگ با حجم دریافت شده با اندازه‌های منطقی از وجوه نمادین مقطعی تزئینی برخوردار شده است. ترکیب‌های سلیم سنجری در وجه تجلی چگونگی بهره‌گیری عناصر اسلیمی و نقوش سنتی با استفاده از رنگ مایه‌های هارمونیک منطبق بر حجم به ظهور رسیده با بهره‌گیری از جایگزینی منطقی عناصر رویدادی بر روی حجم کل گستره کار و برجستگی‌های منقوش به اشکال مینیاتوری در حجم و کمپوزیسیون داخلی گویش جسمی سفال و معنی‌دریافتی سمبلیک آن تطابق حسی و باطنی صمیمانه‌ای را یافته است. گویش حجمی شتر و رنگ‌آمیزی لعابی پوششی آن از آثار فانتزی این هنرمند سفال‌ساز است، که دستاورد ابداعی قابل توجهی محسوب می‌گردد و از جهت برانگیزاننده شوق دیدار وجوه دیگر کار او را امکان‌پذیر می‌سازد. حجم‌های سفالین آبدان و گلاب‌دان‌های افقی سلیم سنجری با بهره‌گیری از سمبل‌های سنتی و به کار گرفتن نقوش برجسته اسلیمی بر روی سطح گستره کار و رنگ مایه‌های لعابی هماهنگ با گویش حجمی سفال به مرحله تکمیلی رسیده است. ساختارهای سلیم سنجری در زمینه تابلوی سفال با نقوش و رنگ‌آمیزی لعابی کاشی در پیوند با نگارگری سنتی ایران در دوره تیمور ارایه گردیده است. حضور کمپوزیسیون‌های ساده ولی پر محتوی کاشی‌کاری سنتی در اجرای شانزده ضلعی‌ها چهارپایه‌های پاساژ بین آن، که هر یک با نقوش نگارگری‌های دوره تیموری انباشتگی موزون

سنتی یافته است، با پوشش موقر و مستحکم رنگ مایه‌های سنتی نگارگری، هر یک بخشی از تصویرهای اکسپرسیو مینیاتور را در نهایت ظرافت و دقت ارایه نموده است، که نشانگر تسلط و بینش و شناخت سلیم سنجری در جان بخشی به سطوح یک بُعدی نقوش مینیاتور بر سطح سفال و کاشی‌سازی اسلیمی می‌باشد که با حفظ و رعایت همگی جنبه‌های هر دو بیان هنر تجسمی، ارایه بیان حالت (اکسپرسیونیستی) را به عهده گرفته است. سلیم سنجری با به کار گرفتن اشارات منطقی به تصاویر برگرفته شده از مجموعه‌های مینیاتور دوره تیموری، پیوندی صمیمانه و ظریف و دقیق و متین و در عین حال اصیل را با هنر ناب و ریشه‌ای ایران در دوره حاضر در گستره کارهای خویش در ذهنیت بیننده برقرار می‌نماید. از شکل‌ترین بروزهای خلاقه آثار به نمایش گذاشته در این گالری، گویش‌های حجم‌های ظریف قلمدان و کمپوزیسیون اکسپرسیو لانه‌های انبوه برجسته‌هایی با برجستگی‌های متعارف و هم‌چنین ظروف عطردان یا دوات‌های مرکب‌سیار ظریف، به صورت مجموعه‌ای محدود با قالبی همگون با رشد و شکوفایی غنچه گل‌ها بر گره ساقه با پوششی فیروزه‌ای رنگ بر سطح بیرونی ظروف، از هنرمند کیوان فخری می‌باشد، که گویش این مجموعه همچون گذشت استحضار طولانی بر ظروف فنی در کف بستر رودخانه یا کف دریا به چشم تجلی می‌کند، با خوردگی‌هایی که بر لبه ظروف ایجاد شده است، این شبهه را ذهنیت بیننده تقویت می‌کند، در حالی که اصالت کار این هنرمند در بهره‌گیری از سمبل قلمدان با جنسیت سفال تثبیت گردیده است. نقطه عطف آثار سید کیوان فخری در ساختارهای انباشتگی قالب‌های هم‌گون و تمرکز نقل نقطه جوشش در مرکز یک محور یا هسته مرکزی یک جسم کروی می‌باشد، که بروز غلاف‌ها و حجم‌های ظریف استوانه‌ای شکل - استعاره‌ای - سمبلیک از سلول‌های عصبی را به بیننده

القاء می‌نماید. ذوق دیدار و برخورد هنرمند در انتخاب موضوع و تلاش مجدانه برای شکل بخشیدن و به ظهور رسانیدن این مجموعه‌های بسیار ظریف با پیچیدگی و دشواری طی مراحل کار توأم می‌باشد. از خصوصیات برجسته هنرمند خلاق سیدکیوان فخری این است که آثار وی پس از نمودار شدن با وجود ظاهری فانتزی، در معنا جایگاهی عمیق و پیوندی منطقی از لحاظ معنوی با کیفیت حقیقی عناصر سمبلیک انتخابی‌اش می‌یابد که نشانگر ذوق و بینش علمی و تجربی او در ساختارهای فیزیولوژیکی عناصر حیات و تجسم بخشیدن اکسپرسیونیستی آن است. نمایشگاه آثار سفال‌سازان تا این مرحله یعنی گالری ۳ نمایشگر بازتاب‌های خلاقه هنرمندان جستجوگر سفال‌ساز است در دریافت قالب‌های سنتی و نقوش و خطوط اسلیمی مربوط به فرهنگ اصیل ایران، که در عین حال نگرش منطقی و سلیس و با پشتوانه علمی و هنری کافی با استفاده از شیوه‌های گوناگون هنر نوین جهان معاصر در به کارگیری رنگ مایه‌های لعابی اکسپرسیو و عناصری سمبلیک از بیان‌های کوبیست و آبستراکت در قالب فرم و در جهت نمودار ساختن وجوه مشترک بین هنر دریافتی در فرهنگ سنتی ایران از تحول علمی و عمقی عناصر تشکیل دهنده هنر جهانی با تار و بود هنر سنتی ایران در دوره‌های پیش و بعد از اسلام در تاریخ هنر ایران می‌باشد. به طور نمونه انباشتگی حجم در تشکیل انبوه سمبل‌های جاندار یا بی‌جان، دسترنج اندیشمندان کیوان فخری می‌باشد که نمودار تحسین‌آمیز آن در گویش حجمی مجموعه پرندگان در اجتماع به هم فشرده آنان از یک سو و از سوی دیگر حفره‌های ایجاد شده در حجم پیکره آنها، که کاربرد عملی این کمپوزیسیون مستحکم و شیوا را در برداشت فرهنگی و اجتماعی آن به بیننده القاء می‌نماید و از سوی دیگر معنای استعاره‌ای و سمبلیک آن را به عنوان تزلزل‌ناپذیری جمعیت در هم‌سویی و

هم‌گونی انواع پدیدارهای حیات، چه انسان و چه حیوان و چه جماد به ظهور ملموس رسانیده است. ظرافت ساخت، شیوایی و موزون بودن رنگ مایه زرین‌فام لعاب و تداخل قالب‌های هم‌گون پرندگان کوچک چه از روبه‌رو چه در قسمت دم آنها، که تبدیل به دهانه‌های حجم‌های کاربردی گردیده است، نشانگر تعمق و جستجوی ثمربخش سیدکیوان فخری در جایگزینی اندیشه غیر عینی بر گستره عینی سفال گردیده است. نمایشگاه حاضر از آثاری فراهم آورده شده است، که جنبه‌های بروز عناصر عمیق و ناب فرهنگ و تمدن ایران را از ورای پوشش اعصار و قرون در جنبه‌های تجسمی و قالب‌های نگاره‌ای سطح به ابعاد گوناگون حجم سفالین و سپس به فراسوی آن یعنی بیان اکسپرسیونیستی سوق داده است. هنرمندان سفالگر با تلاش مفید توانسته‌اند تا اینجا با بهره‌گیری از همه عناصر باقیمانده فرهنگ و هنر سنتی و باستانی و اساطیری ایران و تأثیرگیری از تحول و تغییرات پوششی هنر نوین، به ابداع آثاری بسیار ظریف و گویا در حجم‌های کاربردی و در نمادین‌های دکوراتیو فانتزی و در گویش ارتباطی بین معانی استعاره‌ای غیر ملموس معنوی در قالب‌های ملموس مادی هم‌چون کتیبه‌هایی که در آن تعمق شده است، نایل گردند، که این نشانگر طیف فراگیر و جاویدان هنر در پیکر تاریخ ایران و حلول روح پاک هنرمندان گذشته در کالبد فرزندان معاصر آنان است.

حجم‌های سفالین ظروف در بیان منطقی و ظریف راحله توکل‌نیا در ابعاد قابل پذیرش در گستره ریشه یافته آن در فرهنگ سنتی، از لحاظ اندازه و برخورداری صحیح و قابل پذیرش و اشارات عینی به علامت و نشانه‌های استعاره‌ای با استفاده از رنگ مایه‌های لعابی سنتی، به بیان‌هایی آرام نایل گردیده است هم‌چنین در انتخاب مدارهای کروی و برجستگی‌های پشتوانه آن در ظروف سفالین و علامات حک شده بر آن، تلفیق

خسرو به آیین

بزرگتر، یک نماد پرتوان را به عنوان سمبل استلیزه شده یک مفهوم معنوی القاء نماید. سطوح به کار گرفته شده در حجم های سفالین روح انگیز نعمتی به پشتوانه برخورداری از گویش علمی هندسی و به هم پیوستگی فصل مشترک های حجم های ساخته شده در نقطه عطف های فضایی و ایجاد یک کمپوزیسیون مستقل در نمود مشخص و موفقی از حرکت فعال و پژوهشگرانه سفال ساز در تطبیق و تعادل بخشیدن بین معانی غیر ملموس در حجم های استعاره ای سمبلیک با بهره گیری از توان مندی های ریاضی در نمادهای تجسمی و آرشیفتکت هنری است. نماد حجمی دیگر این هنرمند سفال ساز، حجم کروی سنتی سقف کاه گلی روستایی کویری و رویش نیم کروی های برخاسته از سطح بیرونی در جهت طرفین و روبه روی قاعده موضوع است، که با رنگ متعادل و همگون، ساختاری در عین حال مستقل به خود گرفته است. ارزش این اثر و سایر حجم های این ردیف ابداع روح انگیز نعمتی، که نموداری فانتزی از قارچ می باشد با حضور

متناسب و متعادل با کمپوزیسیون کلی موضوع های مورد استفاده خود ایجاد نموده است، که نشانگر اندیشه فعال این سفال ساز است. گویش حجمی سمبلیک را حله توکل نیا در ساختار اکسپرسیو حجم کله قندی همراه با حضور حفره های مثلثی جهت دار با پشتوانه رنگ مایه های آبستره توانسته است به ذهنیت بیننده با یک ساختار منطقی و متعادل حجم نیم مخروط و بیانی تزئینی، اندیشه ای فعال ببخشد. آثار سفال و کاشی، که با استفاده از قالب های سنتی اسلیمی و حجاری های خط نگار به صورت شانزده ضلعی های پوشیده شده با رنگ مایه های سبز آبی و سبز خاکستری و آبی فیروزه ای، نمایش نیکو و پسندیده ای از جایگاه مستحکم عنصر هنر سنتی سفال و کاشی سازی در هنر ایران است، که خشت های سفالین تزئینی با فصل مشترک های نیم مثلث و لوزی های دربر گرفته شانزده ضلعی مرکز گستره را با خطوط یا علامات کاشی سازی شده حمایت می نماید، که این مجموعه در نمادی شیوا و مستحکم، چگونگی ساختار یک عنصر تشکیل دهنده کتیبه های کلی و وسیع نقوش ظاهری و تذهیب های روینایی معماری سنتی را به نمایش می گذارد. در هر یک از گستره های نمونه ای روز به نمازی سطوح دربرگیرنده ۱۶ ضلعی های مرکز ثقل اثر را قالب های لچکی اسلیمی در ابعاد هم سو و هم گون و متعادل با برجستگی و خروج دو ضلعی های مثلث پرداخت و نمودار کرده است، به گونه ای که با عنصر اصلی گستره کار در تلفیق منطقی و قابل درک در یک مجموعه مربع های ۱۶ ضلعی قرار می گیرد. آثار روح انگیز نعمتی نیز در نمودار ساختن سمبل های به کار گرفته شده در زمینه احجام هندسی و مکعب های منشوری و ذوزنقه برخوردار از گویشی مستقل و مستحکم می باشد، که استواری خط فصل مشترک های سطوح هندسی ساخته شده به کمپوزیسیون پایداری در مجموع تبدیل شده، که می تواند در مقیاس چندین برابر

برجستگی های متوازن روی سطوح با رنگ مایه های دکوراتیو، که در عین حال رابطه ای پنهانی و صمیمی با گویش قارچ را حفظ می کند. معانی واقعی در ساختار قارچ در بیان تجسمی آن است. نقش های برجسته فیگوراتیو زهرا رسول زاده نمین دارای توضیحات مشخص طرح به بروز حرکات به هم پیوند خورده انسان ها که در پیچیدگی های فرم و قالب، بخشی از آن که توخالی به نظر می رسد، به گویشی استعاره ای دست یافته است، که نمودار خلاء روحی انسانی در چرخش های زندگی است. کمپوزیسیون دو اثر این هنرمند از پشتوانه خلاقیت پر بار بهره مند گردیده است. حرکت نقطه عطف بر روی نقاط ثقل محور طولی اثر از موضع قاعده تا رأس موضوع، که فیگور تحت فشار توخالی ثانیم بدن های باز شده، در هر لحظه به کمک شیارها و سطوح پیچشی و منحنی های باربر فعال به فرم های سمبلیک منتقل شده و لذا بیننده را در چارچوب پذیرفتن یک قالب و نقش واحد قرار می دهد، که ایجاد شخصیت مستقل در این دو نماد حجمی سفالین به پشتوانه طراحی دکوراتیو به القای معنای سمبلیک تلاش و ریزش در ذهنیت بیننده منجر می شود. سفال پردازی مجید... اکبری با استفاده از نقش های سنتی اسلیمی در تزیین روبنایی ساختمان به نمودی واقعی از گویش فرهنگ اصیل سفال سازی و کاشی سازی ایران گرایش نموده است، که به صورت یک تابلوی نموداری از سفال با کمپوزیسیون گرافیکی مستحکم و موقر و حضور علامات اشاره ای نقوش سنتی ارایه گردیده است. به کارگیری بخش های شبک چهارگوش های لچکی در حمایت خطنگارهای برجسته سنتی به شیوه تزیینات معماری سنتی، دربرگیرنده قالب های مرکزی این اثر در مربع و لوزی های همسو و پی در پی، از نمودارهای هنر سنتی معماری و تزیینات عناصر برگرفته شده از هنر نگارگری می باشد. حضور نقاشی در کاشی سازی و

سفال سازی از گویش های مؤثر و شیوای این هنر سنتی است و لذا با به کارگیری رنگ مایه های سنتی و خطنگارهای تزیینی بر روی حجم های سفالین، چنگیز فجر به نمادی از این تلفیق دست یافته است، که به شیوه ای دکوراتیو و فانتزی ارایه شده است. حجم سفال ها در آثار هوشنگ فرزنان منطقی و در گویش حجم های مدور تخت و تخته های تخت، با به کار گرفتن قطعه رنگ های نشانه ای، به بیان تجسمی موضوع ها نقشی دکوراتیو و فانتزی بخشیده است. حجم های سفالین بیتا فیاضی، که به نمود ملموس و اکسپرسیو سوسک های راه رو و پشته شده روی هم با پوشش های لعابی رنگ های هم سو و هارمونیک با درون مایه باطنی این حشره منجر گردیده است، بهره گیری سفال ساز در به کارگیری سفال از ساختن و پرداختن این نمونه زنده در زندگی روزمره جامعه، که در تعدادی انبوه ساخته شده است. تأثیری جز تطبیق لحظات روبه رو شدن انسانی در محیط زندگی با این موجود ظاهراً ناپسند را بر بیننده نمی نهد. ساخت و پیچیدگی مربوط به، به وجود آوردن هر یک از این سوسک ها با جزییات مربوط به آن برای نزدیک شدن به جنبه های واقعی آن در دیدگاه بیننده از این مجموعه تأثیری حرکتی و جنبشی می بخشد، به گونه ای که بیننده احساس حرکت و تجمع یا پراکندگی سوسک ها را در یک گستره وسیع در مقابل خویش احساس می کند و این تنها وجه موفق هنری این گویش تجسمی سازنده اثر است، که در نماد بیرونی، از فرهنگ سفال کلمه ای در بین نیست. کوشش و تلاش شمر بخش بیتا فیاضی در ایجاد یک وجه سمبلیک ملموس و مطابق با خاطرات انسانی در زندگی اجتماعی او و نیز اندیشه به وجود آوردن یک اثر فعال با به کارگیری، ده سفال از نمودهای بارز این اثر است. کتیبه های سفالین مهدی شکاری ملی آبادی با بهره گیری از عناصر هنر اسلیمی سنتی نقوش و قالب های تزیینی حاشیه محیطی کتاب ها یا بناهای

سنتی با به کار گرفتن لچکی‌ها و غنچه‌های تذهیب‌های نگارگری سنتی و در نظر گرفتن ارتفاع و ضخامت متعادل و هم‌گون و متین، که به همراه حرکت فراز و نشیب خود بر روی خطوط محیطی خط نگارها تشکیل دهنده گستره کار، گفتاری حسی و دلنشین را نیز به ذهنیت بیننده متبادر می‌نماید، از وجوه بارز تطبیق هنرمند با بنیادهای اصیل هنر سنتی خویش است. مهدی شکاری ملی‌آبادی با سادگی بیان و خلوص در انتخاب موضوع و استحکام در کمپوزیسیون خط‌نگارهای اثر سفالین خویش در پشتوانه پس زمینه دکوراتیو، توانسته است پیوندی ظریف و قابل توجه و تحسین‌آمیز بین محتوی معنوی خط‌نگاره‌های تاریخی کوفی و گویش رمزگونه آن با آثار متحول هنر نوین سفالگری برقرار نماید. تابلو سفال که نقشی دقیق و شکیل از یک مهر سنتی را با نقش ستاره محاط بر عناصر موضوعی درونی و حاشیه‌ای در برمی‌گیرد، در ترکیب متوازن و متعادل و هارمونیک از لحاظ کمپوزیسیون سطح اضلاع و خط منحنی‌های نقوش قرار گرفته است، که از نمودهای برجسته تلاش این هنرمند در تجسم مستحکم عناصر سمبلیک و معنوی هنر تجسمی خط‌نگاره و نقوش سنتی تزیینی در هنر اصیل نقش‌بندی‌های معماری سنتی ایران می‌باشد. در گالری ۵ نمودار آثار هنرمندان سفال‌ساز در تجسمی گوناگون و متنوع اشکال احجام ابداعی به چشم می‌خورد که مشابهت در انتخاب عناصر سمبلیک و پیوندی یا نموداری تاریخی هنر سفالگری سیر طولانی این هنر را در اعصار و قرون تاکنون با حفظ شخصیت و اصالت ناب زیر و مبنای بنیادین خویش به بیننده القاء می‌نماید. اثر دکوراتیو ساناز نجفعلی با به کارگیری ذوق و سلیقه شیوا و در ساختار ظریف نقوش پیرامون سطح مدور تزیینی و پوشش لعاب رنگ فیروزه‌ای و کرم، از آثار تحول یافته هنر سفالگری در گویش و بخش‌های تزیینی آن است. بهره‌گیری نسرين

بهرام‌پور از سمبل اساطیری گاو وحشی در نمودار وزین و منطقی و قالب‌گیری بسیار شکیل و با پشتوانه رنگ مایه خاکستری بنفش، که گویش ملموس از گذشت زمان را بر وجوه دریافتی ادارک پیکره موضوع در ذهن بیننده می‌نشانند، استلیزاسیون دقیق سمبلیک با حفظ پیوندهای تطبیقی را همواره بر عهده دارد، که از بهترین وجه‌های تلاش متمرثر هنرمندان اصیل سفال‌ساز در جهت حفظ مبانی سنتی و ناب هنر ایران است. فریناز سرواز با اکسپرسیونی از حجاب زن، نیز نموداری از گوناگونی شیوه برخورد با سفال است، که در این اثر، وجود شیارها و حفره‌های آبستراکت در آن به نموداری صرفاً ایده‌آلیستی نزدیک شده است در عین حال که بهره‌ای محسوس از قالب‌ها حجم‌های کاربردی غربی اروپایی را به بیننده القاء می‌نماید در اثر فریناز سرواز. انحنای تطبیق موزونی با حجم موضوع یافته است. بیان‌های حجمی شبنم خلیلی قاضی نیز گرایش مستقل و موفقی به سوی عناصر حجمی طبیعت و نیز نمودارهای سمبلیک تاریخی با رنگ آمیزی فانتزی است.

نمودهای نوین و شکیل از خلاقیت حجم‌های سفالین در کاربرد تزیینی آن از هوتن نجفی هاشمی و بهره‌گیری از رنگ مایه‌های لعابی قهوه‌ای بنفش و به کارگیری حجم کروی نیم لوزی به دست‌آوردی مستقل و شخصیتی آرام در گویش تجسمی نایل آمده است. آثار اکسپرسیو سمبلیک بهزاد اژدری در حجم‌گیری‌های دقیق و مستحکم از لحاظ حفظ تعادل و توزان عناصر موضوع در محورهای ایستایی و نقطه ثقل کار و بهره‌گیری منطقی از سمبل‌های سنتی و دست‌مایه‌های تاریخی در سفال‌سازی و در قالب‌ها و نقوش دکوراتیو که بیانگر ذوق و مهارت و کارآیی و تجربه صاحب اثر در تلفیقی نوین از هنر تجسمی قالب استعاره‌ای معانی کاربردی و شناسایی و معرفی انواع قالب‌های نشانه‌ای سفال و پیوند آن با دفرماسیون‌های

اکسپرسیو انحنایها و زوایای متعادل و منطقی احجام برای ایجاد رابطه با درون مایه معنوی شیئی، که به ایستایی و شخصیت محسوس نقش خارجی سفال انجامیده است، می‌باشد، از وجوه بارز آثار ارایه شده در این نمایشگاه محسوب می‌گردد. دهانه‌های قیفی شکل حجم‌های سفالین این هنرمند در عین وسعت و مسلط بودن بر حجم کلی موضوع اثر، به خاطر حضور پیوند منحنی‌ها و پیچش‌های گردنه پیکر و دستگیره‌ها و یا شکل سمبلیک کمپوزیسیون تشکیل دهنده حجم، که به نحو منطقی بدون از دست دادن استقرار فضایی خویش به نحو قابل قبول در ادراک ذهنی بیننده جای می‌گیرد، گویشی تزئینی به خود گرفته است. در عین حال که بر روی کاربرد عملی موضوع حجم سفال ساخته شده بیشتر تأکید می‌گردد و به همین علت حجم سفال ساخته شده این هنرمند در فضای اطراف خویش و در همه زوایای گرداگرد خود، تأثیرات مستقلی بر ذهن می‌گذارد و شخصیت دورنمایی حجمی خویش را در تجسمی منطقی القاء می‌نماید. آثار بهزاد اژدری از لحاظ قالب‌گیری موضوعی و سادگی در ارایه خطوط و نقوش و منحنی‌های کمپوزیسیون کار، که در عین حال به پشتوانه یک‌یک عناصر به استحکام منطقی رسیده است، از آثار موفق نمایشگاه به شمار می‌رود. رنگ مایه‌های گل رس با خلوص و یکرنگی خاص خود به آثار خلق شده این هنرمند سفال ساز وقار و ثبات معنوی و سمبلیک بخشیده است. آثار حجمی سفالین گروهی، از هنرمندانی چون سهیلا تقی‌زاده بوسجین با نقوش شیوای گرداگرد حجم سفال با قالب‌های تنگ‌های دهانه باز و رنگ‌مایه‌های سنتی لعابی و علیرضا ده‌نمکی با گویش شیوای گلدان سمبلیک سر ماهی و رنگ مایه فیروزه‌ای لعابی و حجم‌های تخت دکوراتیو به ثبت ملموس ابداعات انتزاعی ازین هنر سنتی پرداخته است. در حجم‌های فانتری رضا سالکی نیز می‌توان تأثیرات محسوس فرهنگ سیال تمدن

هنری عرب و ایران را در تلفیق هماهنگ و هارمونیک ملاحظه نمود، که با پوشش سفالین شیوا به ساخت نقوش و علامات سمبلیک منجر گردیده است. آثار نادیا حامدی و خاور دالای نیز با ذوق و ظرافت و شکیبایی با گوش‌های تزئینی ساخته شده است، که نمودار بهره‌گیری از قالب‌های سنتی گوناگون دوره‌های نزدیک به دوران معاصر است. آثار فانتری - دکوراتیو سعید سالکی با استفاده از پیچیدگی‌های طراحی قالب‌های استعاره‌ای سنتی و سمبلیک در رنگ‌آمیزی پوششی لعابی و بهره‌گیری از عناصر حجمی کاربردی سفالین بر روی محوری ارتباطی لوله‌ای در سمبل چند دهانه‌ای، که نمودی از فرهنگ سنتی کاربرد سفال را نیز در وجوه خارجی خود به نقش و قالب رسانیده است، از آثار تشکیل و مستقل این بخش از نمایشگاه می‌باشد. از سمیرا شیرویی نیز دو لوحه سفالین سمبلیک دارای نقوش برجسته به چشم می‌خورد که تزئینی می‌باشد. لوحه‌های کتیبه‌ای ماندانا رأفتی با رنگ‌مایه‌های کاشی‌سازی و استفاده از نقوش و علامات اکسپرسیو روی عنصر طبیعت و جایگزینی بخش‌های آبستراکت ولی محاط بر کمپوزیسیون نقش برجسته در تقسیم‌بندی‌های آجر فرش سفالین در یک اثر و در گستره دیگروی، نیز گویشی اکسپرسیو و منطبق بر بروز نقوش و علامات استعاره‌ای سمبلیک سنتی برخوردار پذیرفته است. که با توجه به توزان و تعادل قالب‌های یک نقش و محتوی درونی آنها، مجموعه اثر بیانگر اندیشه و کاربرد عملی موضوع خلق شده توسط صاحب اثر به منظور انتقال نمودارهای اصیل سفال‌های سنتی ایران به بیننده است. هم‌چنین مجموعه قالب‌های شکیل و پوشیده با لعاب‌های رنگ مایه‌های سنتی فیروزه‌ای و لاجوردی بر روی نقوش تزئینی سنتی فراهم شده توسط فریده تطهیری مقدم، که با ذوق و ظرافت درون‌مایه سفال‌ساز به بانی لطیف و شکننده دست یافته است از زمره آثار متنوع این نمایشگاه

رسیدن استعدادهای بارور و پیوند یافته با هنر سنتی اصیل ایران است. به کارگیری بافت‌های زیر کار برجسته و پوشش هارمونیک لعابی فیروزه‌ای و یا لاجورد بر روی آن، نمود بارز این اثر است. در بخش‌هایی از نمایشگاه گویش‌های سفالین، که ماده‌ای قابل انعطاف برای هرگونه تغییر و شکل‌پذیری و نقش و نگارگری‌های ایده‌آلیستی می‌باشد، در نمونه‌های بسیار متنوع به چشم می‌خورد، که لزوماً پشتوانه تجربی و مهارت و کارآیی را محتوای یا در کمیت مادی برای ارزیابی در سطح نمایشگاه موزه هنرهای معاصر به بیننده القاء نمی‌نماید و لذا حضورشان صرفاً بیانگر تجربه آموزشی بدون به همراه داشتن تأثیرات کاربردی بر ذهنیت دیدارکننده است. در این آثار به پشتوانه استحکام طرح و قالب و به‌طور کلی کمپوزیسیون

است، که نقوش متنوع تشکیل‌دهنده موضوع نقش‌بندی‌ها هم در بیرون و هم در داخل حجم سفالین در شخصیتی دلنشین و هم‌گون با دلنوازی روح در قالب‌های سنتی مربوط به فرهنگ قومی ایران به ظهور رسیده است. به کارگیری سمبل‌های پرندگان با طراحی‌های نقش برجسته و یا ساختار داخلی بناهای سنتی و حوضخانه‌ها در قالب کاسه‌های سفالین و پشقاب‌های تزئینی، نمودار ترکیب پایدار هنر سنتی ایران با فرهنگ هنر نوین سفال سازی است. حجم‌های سفالین با پوشش لعابی و بهره‌گیری از رنگ‌مایه‌های سنتی فیروزه‌ای و لاجورد برای ایجاد کمپوزیسیون نقوش فانتزی درونی و بیرونی قالب‌های کاسه به بیانی دکوراتیو و جوشش یافته از عمق گنجینه سفالگری سنتی ایران منجر گردیده است، که نشانگر به ثمر

توجهی نشده است. و لذا نقشی تزیینی و دکوراتیو به خود گرفته که شاید به یک کتیبه دیواری با بیانی ضعیف تبدیل گردیده است. در سری کارهای سفالین با پوشش لعابی کاشی جیران فخر موسوی، حرکت‌های سمبلیک موضوع‌های مستقل نقاشی فانتری و نموداری فیگوراتیو با ساده‌سازی محیطی موضوع‌ها و عناصر مربوط و به‌کارگیری نشانه‌های تجریدی سمبل‌های واقعی در دفراسیون مبالغه‌آمیز بهره گرفته شده از تجسمی انتزاعی به شیوه نقاشی کودکان و با نوآوری ظریف و با ذوق و به‌کارگیری بخش‌ها و پاساژهای رنگ‌های لعابی هماهنگ با موضوع با تأثیری جنبشی را می‌توان ملاحظه کرد، که با تبدیل رنگ مایه‌های نقاشی کودکان به ساختار رنگ لعاب‌های کاشی سازی سنتی، به یک تبادل صرفاً تجسمی و فانتری دست یافته است. حضور رنگ‌های گوناگون ترکیبی بر خط‌ها و قالب‌های نقوش فانتری و بیان استعاره‌ای از حرکت سمبل‌ها و علامات و نشانه‌های سطوح دیواری جیران فخر موسوی با وجود سادگی خطوط محیطی، با بروز فصل مشترک سطوح رنگی و قالب‌های اکسپرسیو - انتزاعی در استفاده از شیوه کاشی‌سازی نوین و به‌کارگیری عنصری از علامات کتیبه‌ای، استحکام کمپوزیسیون مجموعی در گستره کارها را در ذهن بیننده می‌قبولاند. کوشش تجربی و جستجوگرانه این هنرمند در خلاقیت عناصر تجسمی اشاره‌ای و دفراسیون‌های تجریدی فیگورهای استعاره‌ای به کار گرفته‌اش همراه با جنبش ملموس اجسامی فانتری در گستره‌های یک اندازه مجموعی و یا انفرادی، بیانگر شخصیتی مستقل در خود موضوع و در انتقال پیوندهای باطنی معنی آن به گزارشی تصویری برای تجسم جنبه‌های طبیعت زندگی انسانی و عناصر وابسته به آن، با به‌کارگیری رنگ مایه‌های همگون در تثبیت این تأثیر ظاهری در ذهنیت بیننده می‌باشد، که سرانجام در چرخش تصاویر تجسمی بر روی گستره‌های سفالین حضور ذوق و

توانایی ابداع را در انتقال موضوع‌های استعاره‌ای در آثار این هنرمند سفال‌پرداز می‌توان پذیرفت. مجموعه سفالین قالب‌های سنتی و گلدان و کوزه از سیدابوالحسن هاشمی شیرازی با بهره‌گیری از عناصر نقشینه‌ای سمبلیک در هنر نگارگری بر سطوح بیرونی موضوع و در به هم آمیختن نقش حجم و رنگ مایه‌های لعابی مینیاتور تزیینی به ارایه آثار دکوراتیو نایل گردیده است، که گرایش سفال‌ساز را به هنر سنتی نیز در محتوی معانی موضوع‌ها القاء می‌نماید. گویش‌های آبستراکت حجمی و بیان‌های پوششی و فانتری با یک دالکی یک نمود نمایشی از چگونگی طراحی حجم در قالب‌های تزیینی با رنگ‌های لعابی ترکیبی است. حجم‌های سفالین داود بیجار، با حفظ قالب سنتی خویش و به‌کارگیری فرورفتگی‌ها و برجستگی‌های ایجاد شده در گستره کار و برخی تغییرات ظاهری بر روی سطح اثر، در رنگ مایه‌های لعابی پوششی، و بیانی سمبلیک از ترک خوردگی، که خود یک بافت شکیل و فانتری به کار بخشیده است، با وجود سادگی در گویش حجم، از رنگ مایه‌های عمیق و موقر سنتی در تأثیری اکسپرسیو برخوردار می‌باشد و با بیننده اثر پیوندی مستحکم و مؤثر برقرار می‌کند. نقش مهم این تأثیر را انتخاب شایسته هنرمند داود بیجار در تداوم و تداخل رنگ مایه‌های ترکیبی متناسب و موزون با گویش‌های حجمی موضوع فعال خویش در اندازه‌های عناصر تشکیل دهنده اثر و در بخش‌های تنه یا گلو یا قاعده کار به عهده گرفته است. آثار فانتری و دکوراتیو علی نظری نیز دست‌رج ذوق و ابتکار مفید و قابل توجه وی است که در گویش و پیچش انحناهای ماهی به عنوان یک عنصر سمبلیک طبیعت در کاربرد عملی آن منعکس گردیده است. احجام سفالین فرناز وکیلی نژاد در گویشی صمیمانه و موفق از برخورداری موفق از قالب‌های سنتی و فرهنگ باستانی سفال‌سازی با احجام کاربردی و نقوش پرداخت شده بر روی سطح موضوع که

گزارشی از تأثیرات طبیعت بر ذهنیت سازنده اثر بوده است، به بیانی تجسمی قابل توجه و در خور تعمق نایل گردیده است. مجرای خروج آب در انحنای ایجاد شده از زیر شکم حجم تا ادامه ناودانی و دسته مدور و دایره آب پاش در فضا به نقشی شیوا منجر گردیده است، که کاربرد جسم موضوع را در فرهنگ سنتی کاربردی سفالگری با بهره‌گیری از سمبل بز بر روی گستره حجم به فرهنگ عشایری ایران پیوند می‌دهد. نمودهای فانتزی تزیینی ساناز تقی‌زاده با برخورداری از ذوق و ظرافت انتخاب و پوشش رنگ مایه‌های لعابی موزون با طراحی محیطی حجم‌های سفالین و سطح سمبلیک دیوار و لانه‌ها، از ابداعات نوین در رویارویی با هنر سفالگری سنتی است. بیان‌های اکسپرسیو و دکوراتیو حجم‌های شکیل و در عین حال فانتزی سیدمهدی علوی، با برخورداری از نقش قالب‌های سنتی دارای عناصر سمبلیک خط‌نگاره‌های برجسته و فرونشسته، سطوح حجم‌های عمودی و محوری استوانه‌ای و کروی شکل خُم‌های کوزه‌ای و تخت را به بیننده ارایه می‌نماید. مهدی علوی رنگ مایه‌های تزیینی سنتی را در تعادل و توازن پوششی و بیانی عمقی با موضوع طراحی حجم سفال در کشش‌های انحنایی و نقوش عناصر پیوندی آن به کار گرفته است.

کتیبه منقوش با حروف خط‌نگاره‌های شیوا با حضور فضاها پر و خالی به نموداری پر توان و جنبشی از کتراست سایه روشن در حجم به پشتوانه رنگ‌آمیزی لعابی موقر و گویشی معنوی تبدیل گردیده است. در این اثر پیچیدگی ساختارهای سفالین خط‌نگاره‌ها در فضای آزاد گستره کار نشانگر کوشش مستمر و تسلط و مهارت و اندیشه جستجوگر سیدمهدی علوی در به ثمر رسانیدن بیان تجسمی قالب سفال در حجم‌های دربرگیرنده خط‌نگاره‌ها می‌باشد. در آثار این هنرمند سفال‌گر گویش موضوع‌ها اکسپرسیو - دکوراتیو می‌باشد و جنبه کاربرد عملی آن

محسوس نمی‌باشد. آثار فانتزی داود عمانی با استفاده از بیان سمبلیک عناصر استعاره‌ای از موضوع‌های طبیعت و پرندگان در حجم کاسه و ساده‌سازی آن، نموداری یکنواخت و همگون از اجتماع آن به بیانی فعال و مشغول‌کننده رسیده است، که فراز و نشیب توانایی یا تجربه را در دیدار این آثار نمی‌توان دنبال کرد و نتیجه قاطع را دریافت نمود. و در چهار گستره مربع با یک موضوع مشترک ماهی‌ها و مرگ آنها در زمینی عطش زده و ترک خورده از فحطی آب. در ساختار این چهار گستره مربع، داود عمانی با ایجاد ترک‌هایی ناشی از خشک شدن سطح زمین در اثر بی‌آبی مفرط و برقراری پیوندی عاطفی بین بیننده و عناصر سمبلیک ماهی‌های عطش زده نزدیک به مرگ، به بیانی استعاره‌ای از یک معنی عمیق در فلسفه حیات نزدیک شده است، که اندیشه موضوع کار و شیوه اجرای آن در تعادل استتیک فرار گرفته و منطقی منطبق بر واقعیت ملموس را نیز به پشتوانه عینی اثر برای ادراک معنوی به بیننده ارایه می‌نماید. گستره چهارچوب‌های محاط بر موضوع‌ها در اندازه‌های محدود انتخاب شده است، که صرفاً بیانی اشاره‌ای و گرافیکی را در مجموعه خویش ذخیره کرده و بر ذهن تأثیر می‌گذارد. نقوش حجمی و همسان زرها کاظم تبریزی با بهره‌گیری از شیوه تکرار موضوعی در سنگ‌ها با حرکت‌های نامتعادل در فضا و به کارگیری عناصر کاربردی مانند معبر ورود به فضای درونی موضوع اثر، با وجود گویش ظاهری ظریف و تزیینی آن جنبه‌های منطقی و اندیشمندانه برای خلق آن نیز در بردارد. رنگ مایه لعابی متناسب و هارمونیک با بروز تجسمی جنسیت سنگ‌های بستر رودخانه، ظرافت و پشتوانه تجربی و شناخت کافی را در خلق آثار سفالین این هنرمند تأیید می‌کند. حجم‌های نقشینه‌های سفالین علی واثقی ملکی از تلاش وی برای به ظهور رسانیدن خط نقش‌های نگارگری سنتی و پیوند یافتن با نوشتارهای تزیینی و به کارگیری عناصر

نمادین گوناگون بر سطح گستره حجم سفال و حفظ جنبه کاربرد عملی آن در بیانی تجسمی دکوراتیو به پشتوانه ذوق و ظرافت به دستاوردهای مستقل منجر گردیده است. آثار ظریف و شکل حجم‌های سفال با پوشش لعابی متناسب پریسا مهمان با توجه به عناصری صرفاً دکوراتیو و بهره‌گیری از برجستگی‌های آن عناصر بر سطح محیطی حجم‌ها و رنگ مایه‌های لعابی سبز تیره به ظهوری جنبشی و فعال‌کننده اندیشه در هنر سفال‌سازی کاربردی رسیده است. ذوق خالصانه و دلنشین و شکیبایی این هنرمند سفال‌ساز در انتخاب گستره و عنصر موضع مورد نظر و اجرای اندیشه ظریف گویش‌های حجمی کروی و مخروطی‌گنبدی با حضور حفره‌های کوچک و بزرگ مدور و کمپوزیسیون مستعادل مجموعه عناصر بر روی خطوط و بخش‌بندی‌های متوازن ارتباطی از قاعده به سطح در گردش‌های مداری حلزونی، بیننده را به دیداری از تزیین ظریف سفال می‌کشاند. حجم‌های سفالین مریم سالور در گستره‌های منطقی از لحاظ ابعاد نظر و فضای به کار گرفته شده و رنگ مایه‌های لعابی آبستراکت در ترکیب رنگ‌های موقر خاکستری کرم و خاکستری قهوه‌ای پوششی موضوع، مجموعه‌ای کاربردی از حجم‌های ساده خم‌های سفالین را به بیننده ارائه می‌نماید، که نموداری نوین از پرتو مات رنگ‌ها برگستره سفال می‌باشد. ساختار دکوراتیو حجم‌های سفالین مریم سالور یک بازنگری نوین بر نموده‌های سنتی سفال را در بیان گذشت اعصار و قرون می‌نمایاند. آثار مجموعی ونوس کریمی در گویش حجمی فانتری ماهی و چشمه آب با پوشش برگ و حفظ جنبه کاربرد عملی آن قابل توجه است. هم‌چنین دست‌مایه‌های افسانه میرزا عباس دهقانی اشکوری با بهره‌گیری از سمبل‌های اسلیمی سنتی به صورت کاسه حجیم و با پوشش تزیینی خط نگاره‌های سنتی و هم‌چنین بیان اسطوره‌ای سمبلیک پرنده و حلقه پیوند

یافته به یک ظرف سفالین با نقشی مایه گرفته از دست‌مایه‌های اقوام سفال‌ساز ایرانی، از استحکام محورها و ترکیب‌بندی موزون و منطقی برخوردار گردیده است. حجم متوالی سفالین سیدجمال‌الدین شهابی با گویش‌های استعاره‌ای و نشانه‌های سمبلیک، برخوردی تعمق‌برانگیز با موضوع‌های اسطوره‌ای را به مرحله ظهور رسانیده است، که بیچ و تاب‌های حجم انتزاعی از بازتاب‌های عناصر فرهنگی هنر معاصر بهره گرفته است و در قاعده حجم به نموداری تکراری از چرخش تزیینی رشته‌نوارهایی تبدیل گردیده است، که بیننده را در حفظ و تداوم ادراک معنی موضوع بلا تکلیف باقی می‌گذارد. این حجم سفالین با میزان کاربرد عملی خود نسبت به فضای اشغالی پیکره موضوع منطبق نگردیده است. علیرضا ده نمکی در تابلوی سفال خود با پوشش لعابی کاشی، دریافت‌های موضوع‌های تجسمی سطح را در گویش عناصر دکوراتیو و رنگ‌مایه‌های همسان با آن در مدارها و محورهای رنگ آمیزی شده با لطافت آبرنگ به بیننده ارائه نموده است. آثار الهام رمزی‌پور نیز در این مجموعه حجم‌های سفالین با نقش‌های ماهی و پرندگان به صورت نقش برجسته در گستره‌های کاربردی عملی سفالین ارائه گردیده است، که در اولین تأثیر در نگاه، نتایج یک تجربه عملی و آموزشی محسوب می‌گردد. نقش سفالین حجمی مجموعه فیگوراتیو استلیزه شده زهرا موسوی خامنه از لحاظ کمپوزیسیون انحنای سطوح مستوی در برگرفته محور عمودی و پیوند با فضاهای خالی و پر و حضور حجم‌های تو پر بیضی شکل برگستره پیکره‌های استعاره‌ای به ساخت و پرداخت نمایشی یک ماکت تندیس نزدیک شده است. قالب‌های دکوراتیو برگرفته شده از گویش نقشینه‌های نگارگری سنتی و بهره‌گیری از عناصر سمبلیک احجام سفالین باستانی از جمله کارهای ماریا بطحایی با پوشش لعابی از ترکیب

رنگ‌های هارمونیک با قالب فانتزی یا دکوراتیو اثر آرایه شده است. حجم‌های کاربردی عملی به‌هم نیکدل گذری مفید از بازتاب منطقی الگوهای سنتی سفال ایران در گرایش به سوی نوعی گویش طراحی صنعتی و استفاده از زوایا و منحنی‌های نمادهای هندسی می‌باشد، که در به‌کارگیری حجم‌ها و مقیاس‌های تجسم یافته موزون و متعادل با آن، در نسبت اندازه‌های تقریباً منطبق بر یکدیگر از دیدگاه پذیرش بیننده قرار گرفته است. که در عین حال به خاطر کاربرد حجم داخلی موضوع، نسبت به جنسیت ذاتی سفال، در حد نمایشی می‌باشد. حجم‌های گلدان و تنگ‌های سفالین با نقش رنگ‌های موزون لعابی با طرحی از قالب‌های دکوراتیو - اکسپرسیون سعید گرجستانی از بیانی آرام و منطبق بر گویش تجسمی عناصر و نقوش تزئینی سطح بیرونی اثر از لحاظ کمپوزیسیون حجم‌آرایه گردیده است، که بازتابی فعال‌کننده در اندیشه بیننده در جهت نقش‌پردازی به وجه‌های سمبلیک و تزئینی اثر می‌بخشد. خطوط موازی بر روی تنه حجم کوزه‌ای و دسته‌های طرفین حجم، که با سطح گستره کار در توازن منطقی و قابل قبول با حجم محیطی کار قرار گرفته است، تلفیقی از کاربرد تجسمی بر روی لعاب کاشی‌سازی و حجم سفال است، که تأثیری محسوس از فرهنگ سفال‌سازی اروپا را دربردارد. هم‌چنین نقش قالب ماهی در کمپوزیسیون عمودی و در ترکیب با پایه قاعده موضوع پوشیده از عناصر سمبلیک فلس‌های ماهی و همراه با قطعاتی تکمیلی در اطراف سر ماهی و شکوفایی گل‌ها در رأس پیکره ماهی، از نمودارهای اکسپرسیو تزئینی در آثار سعید گرجستانی می‌باشد. گلدان سفالین با پوشش لعابی از رنگ مایه‌های خاکستری بنفش و خاکستری آبی‌های موقر و آرام نیز نموداری از یک سبب حصیری را با ترکیب‌های چوبی تشکیل دهد، آن به بیننده آرایه می‌نماید که با ذوق و ظرافت استادانه به شیوه‌ای تزئینی به مرحله ظهور

رسیده است. تلاش و کوشش‌های مجدانه و مؤثر هنرمند سعید گرجستانی در انتخاب عناصر تشکیل دهنده موضوع و جستجو برای یافتن پیوند منطقی بین هنر تجسمی و تزئینی در رابطه با فرهنگ سنتی ایران را می‌توان در آثار وی به‌طور محسوس مشاهده و ادراک نمود. آثار ابداعی شبنم حجازی با گستره‌های کاربردی گوناگون و قالب‌های هم‌سو و هم‌گون با درون‌مایه موضوع و آثار دکوراتیو شاهرخ صارمی با حجم‌های طولی و تخت در آرایه تنگ و آبخوری رنگ مایه‌های تزئینی و نمودار نمودن چند تغییر محسوس در سطح گستره سفال هم‌چون شیارها و حفره‌های نیم دایره‌ای در اطراف حجم موضوع با ذوق و سلیقه‌ای خاص به تجسمی از دفرماسیون‌های نوین در قالب‌های سنتی سفال و در مقطع کاربرد عملی نزدیک شده که قابل توجه است. آثار فریبا محمودیان نیز به شیوایی و ظرافت بیان هم از لحاظ انطباق منطقی حجم قالب‌ها و طراحی محیطی موضوع و هم از لحاظ اندازه‌های سنتی و اصیل با بهره‌گیری از رنگ مایه‌های موزون و هارمونیک با پیکره قالب سفالین نایل گردیده است، که در عین حال گویش‌های سمبلیک هنر سفال سنتی همراه با آرامش و متانت ویژه‌ای آن را در بر گرفته است. حرکت‌های انجناهای عناصر تشکیل دهنده حجم‌های فریبا محمودیان تکیه بر نمودارهای سنتی در فرهنگ سفال‌سازی ایران با تداخل رنگ مایه‌های نوین لعابی معاصر دارد. مسعود - ثریا کیانی نظری دو اثر دکوراتیو - اکسپرسیونیستی با به‌کارگیری از قالب‌های عناصر طبیعت هم‌چون ماهی و باله‌های آن و دو تابلوی تخت سفالین با رنگ‌های سبز نمودی از گیاهان یا مجموعه‌های مرجانی را آرایه نموده‌اند، که به‌کارگیری رنگ مایه‌های لعابی منطقی و متوازن جسم و قالب دریافت شده را به خوبی پشتیبانی می‌کند. هر دو کار دکوراتیو نمودار پیوند نقش برجسته بر روی حجم سفال و هنر نقاشی بر سطح دو بعدی است. حجم

سفالین با بیانی آبستراکت و استعاری از دریا نور ذوالفقاری از طرحی مستحکم محیطی قالب موضوع و ترکیب بندی متوازن با برش مقطعی فصل مشترک بین دو جسم جدا از هم ولی به هم آمیخته شده برخوردار است که تا حد قابل قبول استلیزه گردیده است. اثر این هنرمند به ظاهر، توده‌ای سفالین بی شکل است، که حرکت فعالانه عناصر تشکیل دهنده کمپوزسیون متین آن، بر ذهنیت و اندیشه بیننده تأثیر می‌نهد. مجموعه‌های دکوراتیو و سنتی و فانتزی در میدان نمایش گالری ۸ با آثاری از فرناز و کیلی نژاد، خسرو رجب دوست و... نمودار بسیار شکلی از بازتاب‌های ذهن فعال و مستعد با پشتوانه کارآیی و مهارت و حسن سلیقه و شناخت ترکیب رنگ‌های مناسب و مکمل و منطبق بر کمپوزسیون حجمی موضوع‌ها است، که نشانگر تلاش و جستجوی مفید و ثمربخش هنرمندان سفالگر ایران را در جهت دست‌یابی به معبر ورود به تحول حقیقی هنر سفال‌سازی در پیوند با شناخت و ادراک علمی و هنری معاصر است، سفال‌های حاضر در گالری ۸ با آثاری دکوراتیو از راحله نوحی و عفت صلواتی و معصومه قاسمی و دریا نور ذوالفقاری با بیان‌های فانتزی و نیز آثار حجمی فرناز و کیلی نژاد و زهرا صفاری و نسترن برجیان و شاهرخ روحی و بهروز گلک‌پور با بهره‌گیری از احجام کاربردی و تزیین یافته با عناصر سمبلیک ملموس یا استعاره‌ای به بیان‌های ابداعی شیوایی دست یافته‌اند، که حرکتی محسوس در هنر سفال‌گری نوین ایران است و حجم سفالین نسترن برجیان با پیوند شکل و ظرافت ذوق، وابستگی درونی خویش را به قالب و نقش‌های سنتی در بیانی دلنشین و شاد با ساختن حجم کاربردی سفالین نشان داده است. سیمین صیقلی از گل سفال به کاربردی مستحکم در نقش‌بندی قالب دکوراتیو گلدان دست یافته است، که با رنگ مایه‌های ترکیبی سبز لعابی و حصیر لعابی، گویش موفق‌تری از تطبیق ذوق فرهنگی و

اجتماعی بومی خویش را برگستره سفال‌آرایه نموده است. حجم کج‌دان با پوشش در آن و رنگ‌های هارمونیک با نوع حجم ظرف کاربردی در مراحل قابل تحسینی به ظهور رسیده است. آثار سفالین علی‌آبادی در حجم‌های دکوراتیو و کاربردی عملی با حفظ خط نقش‌های برجسته در محور گلوبی آبگیر سنتی و رنگ سفال به پیوندی شیوا و منطقی با گویش تزیینی سفال و در حجمی سنگین و بیانی ساده دست یافته است، که در نمای ظاهری حجم سفالین دکوراتیو جلوه مینماید ولی با نقش یافتن پرنده سمبلیک قویا طاووس بر سطح گستره کار، بیچیدگی در اجرای موضوع را به بیننده آفای می‌نماید. شهناز حسینی نیز در بیان سنتی سفال‌های خود، با استفاده از بیان منطقی قالب‌های کاربردی حرکتی پذیرا دریافتن پیوند بین حجم سنتی سفال و رنگ مایه لعابی دوره نوین بر روی حجم‌های خویش انجام داده است، که نشانگر طبع پویا و ذوق سرشار وی نسبت به خلاقیت‌های منطقی و اصولی در سفال‌گری می‌باشد، که لزوماً تجربه و جستجوی آگاهانه و حساب شده در فرهنگ و هنر ایران و سفال‌گری سنتی را در شمول قرار می‌دهد. ظرافت و دقت و مهارت در کار این هنرمند را می‌توان در ادراک اندیشه فعال وی در انتخاب حجم سمبلیک گستره‌های کار با حفظ نمادهای منطقی سنتی در فرهنگ سفال‌گری کاربردی باستانی ایران مشاهده و تأیید کرد. نمونه بارز و برجسته و منطبق با فرهنگ اصیل و سنتی سفالگری ایران با دیدار حجم‌های گوناگون سفال در مرحله پیشرفته کاربردی آن و نقشینه‌های بسیار ساده ولی شکیل و سلیس و آرام بر سطوح آن در گالری ۹ نمایشگاه در آرایه آثار سفالگری منطقه گلپورکان از استان سیستان و بلوچستان و دست‌مایه سفالگران گمنام ولی واقعی و سنتی ایرن مورد بررسی و تعمق قرار داد. که هم ظروف حجیم و هم ظروف ظریف و نمونه‌ای که مطابق با نیازهای مردم ساخته شده است به

نمایش گذاشته شده است. این حجم‌های سفالین کاربردی، از لحاظ اشغال فضای اطراف و هم‌چنین دیدگاه فضایی آثار در میدان حضور، چشم بیننده را نوازش می‌دهد و ذهنیت بیننده را در اولین برخورد ابتدا به ماده سفال و احساس لطیف و هم‌نشین با نیاز فطری انسانی، که هم‌سان با خاک می‌باشد معطوف می‌نماید و سپس با نمودار شدن منحنی‌های مدارهای بار بردارنده پیکره گلویی و شکمی حجم سفال با بیانی آرام و گویشی رمزگونه در دورن، چگونگی پدیدار شدن خود را در حرکت دست‌های پرتوان و کاروزر هنرمند و خالق گمنام خویش و در سکوتی سرشار از هم‌همه‌های هنرمندان فراموش شده تمدن هنری ایران باستان و سفالگران اصیل در پرده‌های اعصار و قرون گذشته شیوه حکایت تجسمی بازگو می‌کند.

آثار سفال نیره پرستان با حفظ حجم قالب‌های سنتی در موضوع کار و ایجاد و شیارهای دکوراتیو و خط‌نگاره‌های نوشتاری در سطح تجربی و آموزشی قرار گرفته است. کاربرد سفال نغمه معنوی‌راد در بیانی ساده و ظریف و با حفظ وجه کاربردی آن نیز دارای مبانی تجربی بوده و در مدار تحولی قرار گرفته است. کتیبه سفالین رضا نوری یک پیوند صمیمانه و گرافیکی با نمودارهای سمبلیک فرهنگ ایرن باستان، با شیوه اجرایی منطبق بر بیان معنوی کتیبه‌ای، کسب کرده است، که حضور سمبل بر رنگ گل لوتوس، فقط عطف کار را دچار سردرگمی نموده است. رضا نوری در گستره دیگری با حضور سمبلیک نقش سرباز پارتی و کتیبه‌ای در محور طولی عمودی و پشتوانه سه گل لوتوس به نموداری منطقی برای آرایش عناصر مورد نظر خویش در پیوند با سفالگری سنتی دست یافته است. حجم‌های سفالین مهیار ایزدی‌راد با بهره‌گرفتن از ظروف کاربردی معاصر در فرهنگ سنتی ایران به گستره حجمی شکل و قابل پذیرش از لحاظ اندازه و حجم دست یافته است که با پوشش لعابی ترکیب رنگ

اولترامارین هم‌خوانی منطقی پیدا نموده است. حجم‌های مهشید دودزاده در دو گونه کاربردی فرهنگ سنتی و دکوراتیو با به کارگیری عناصر اسطوره‌ای و سمبلیک در ترکیب حلقه‌های پی‌درپی هم‌پشت به هم به بروزی ظریف و ابداعی منطقی دست یافته است. آب‌خور ظریف نازیلا بهروز با استفاده از نقش نگارهای سمبلیک و اسلیمی بر روی بدنه جسم، سادگی در ساختن سفال را با بیانی ظریف از نقوش برجسته تحت تأثیر ذوق باطنی هنرمند با رنگ مابه‌های لعابی به بیننده القاء می‌نماید. حجم‌های سفالین با رنگ لعابی فانتزی و در عین حال موقر و لطیف در قالب‌های گوناگون کاربردی و بهره‌گیری از نقش‌های تزیینی آثار فاطمه فرجیان و فاطمه دشتی در کنار آثار نازیلا بهروز با ساختن گستره قمقمه‌های سفالین به مجموعه‌ای هماهنگ و برخاسته از اندیشه‌های نوگرا و در عین حال وابسته به هنر سنتی ارایه گردیده است. حجم‌شکیل سفال علی بیگی‌پرست با برداشتن مدارهای فضایی درونی منطقی از قاعده حجم‌تنگ سفالین تادهانه آن و به کارگیری دستگیره‌ها در چهار جهت و پوشش کشیدن موضوع کار با رنگ مابه قهوه‌ای بنفش لعابی منطبق و مناسب با حجم قالب انفرادی موضوع و برخوردار نمودن سطح کار از نقش رنگ‌های ابر و باد دکوراتیو به ظهور حجم سفالین منطقی و شیوایی دست یافته است که شخصیتی مستقل و دریافتی اندیشمندانه را به بیننده القاء می‌نماید.